

بریت پسماندهای روستایی

مؤلفان:

مهندس سعید صالحی

مهندس جمشید حیدری

دکتر علیرضا سگری

دکتر امیرحسین مددوی

URL: www.khaniran.com

عنوان و نام پدیدآور: مدیریت پسماندهای روستایی / مولفان سعید صالحی... [و دیگران]

مشخصات نشر: تهران: خانیان، ۱۳۹۶ مشخصات ظاهری: ۱۰۵ ص.

شابک: 978-600-7988-22-0 وضعیت فهرست نویسی: فیا.

یادداشت: مولفان سعید صالحی، جمشید حیدری، علیرضا عسگری، امیرحسین محوی.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۰۳.

موضوع: زباله و زباله‌زدایی روستایی -- مدیریت

موضوع: Refuse and refuse disposal, Rural -- Management

موضوع: زباله و زباله‌زدایی روستایی -- ایران -- مدیریت

موضوع: Refuse and refuse disposal, Rural -- Iran -- Management

سناسه افزوده: صالحی، سعید، ۱۳۶۲ - رده بندی کنگره: TD۹۲۹/م۴۱۳۹۶

رده بندی دیوید: ۶۲۸/۷۴

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۷۲۷۲۹

نام کتاب:

مدیریت پسماندهای روستایی

مولفان: مهندس سعید صالحی

نوبت چاپ:

اول

مهندس جمشید حیدری تاریخ نشر:

۱۳۹۶

دکتر علیرضا عسگری

۷۰۰ نسخه

دکتر امیرحسین محوی

۹۰۰۰۰ ریال

قیمت:

978-600-7988-22-0

شابک:

انتشارات خانیان

ناشر:

978-600-7988-22-0

: ISBN

دفتر تولید و پخش: تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر شمالی، بلندی خیابان نصرت،

کوچه باغ نو، کوچه داوود آبادی شرقی، پلاک ۴، زنگ اول

همراه: ۰۹۱۲۱۹۹۹۱۲۰ (مدیر فروش) تلفکس: ۶۶۹۵۰۷۷۲

تلفن: ۶۶۹۶۵۳۹۶-۶۶۹۶۵۴۰۵ (کد تهران ۰۲۱)

فروشگاه اینترنتی: www.khaniranshop.com

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است.

متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

- ۸.....مقدمه ناشر
۹.....مقدمه مولف

فصل اول: مفاهیم اولیه، اصطلاحات پایه و تعاریف محیط زیست

- ۱-۱- محیط زیست ۱۲
۲-۱- آلودگی محیط زیست ۱۲
۳-۱- حفاظت از محیط زیست ۱۳
۴-۱- ضرورت های ملی توجه به حفظ محیط زیست روستا ۱۳
۵-۱- تغییر الگوی مصرف و شیوه زندگی روستائیان ۱۴
۶-۱- اهمیت حفاظت از محیط زیست در اسلام ۱۴
۷-۱- اهمیت تاریخی و شناسایی خسارت پسماندها ۱۵
۸-۱- تعاریف مواد زائد جامد ۱۷
۱-۸-۱- انواع پسماندها براساس قانون مدیریت پسماندها ۱۸

فصل دوم: مدیریت پسماندهای روستایی

- ۱-۲- مقدمه ۲۰
۲-۲- تاریخچه مدیریت پسماندهای جامد در روستاهای کشور ۲۰
۳-۲- تعریف مدیریت پسماندها ۲۱
۴-۲- عوامل موثر بر کیفیت و کمیت پسماند ۲۱
۵-۲- انواع و مشخصات کلی پسماندهای روستایی ۲۲
۶-۲- اجزای مختلف سیستم مدیریت پسماندهای روستایی ۲۴
۱-۶-۲- تولید پسماند در جوامع روستایی ۲۴
۲-۶-۲- راهکارهای عمومی کاهش تولید پسماندهای جامد در روستاها ۲۶
۷-۲- ذخیره موقت و مخازن پسماند ۲۷
۱-۷-۲- نکاتی در مورد استفاده از مخازن ۲۸
۲-۷-۲- محاسن کیسه پسماند پلاستیکی ۲۹
۳-۷-۲- معایب کیسه های پسماند پلاستیکی ۲۹
۸-۲- جمع آوری و حمل و نقل پسماندهای روستایی ۳۰
۱-۸-۲- دفعات جمع آوری پسماند ۳۲

۳۳	۲-۸-۲- مشخصات وسایل جمع‌آوری پسماند
۳۴	۳-۸-۲- زمان جمع‌آوری پسماند
۳۴	۴-۸-۲- تعیین خطوط جمع‌آوری پسماند
۳۶	۵-۸-۲- طرح اولیه مسیرهای جمع‌آوری پسماند
۳۷	۶-۸-۲- مدیریت سیستم‌های جمع‌آوری پسماند
۳۷	۷-۸-۲- هزینه‌های جمع‌آوری پسماند
۳۷	۹-۸-۲- روش‌های جمع‌آوری پسماند در مناطق روستایی
۳۷	۱-۹-۸-۲- جمع‌آوری خانه به خانه
۳۸	۲-۹-۸-۲- سیستم‌های جمع‌آوری با استفاده از کانتینر و یا مخازن

فصل سوم: پردازش و دفع پسماند

۴۳	۱-۳-۱-۱- دفن بهداشتی پسماند
۴۳	۱-۱-۱-۱- پارا-های مهم در مکان‌یابی محل دفن در روستا
۴۴	۲-۱-۳- عوامل مهم در آماده‌سازی محل دفن
۴۵	۳-۱-۳- خطرات احتمالی محل دفن
۴۵	۴-۱-۳- وسعت محل دفن
۴۵	۵-۱-۳- انواع روش‌های دفن
۴۵	۱-۵-۱-۳- روش درهای
۴۶	۲-۵-۱-۳- روش دفن گورال-کرائشی
۴۶	۳-۵-۱-۳- روش سطحی
۴۷	۶-۱-۳- استفاده مجدد از محل دفن
۴۸	۷-۱-۳- گازهی محل دفن
۴۹	۲-۳-۲- بازیافت پسماندهای جامد روستایی
۴۹	۱-۲-۲- بازیافت پسماندهای خانگی فسادپذیر
۴۹	۲-۲-۲- بازیافت پسماندهای خانگی فسادناپذیر
۵۰	۳-۲-۲- بازیافت پسماندهای غیرخانگی
۵۰	۴-۲-۳- مدیریت فضولات دامی
۵۱	۵-۲-۳- اثرات مطلوب یا نامطلوب فرهنگی و اجتماعی صنایع بازیافت
۵۲	۶-۲-۳- بررسی پتانسیل بازار محصولات تولیدشده
۵۲	۳-۳-۳- کمپوست
۵۲	۱-۳-۳- سیستم مناسب تهیه کمپوست در مناطق روستایی
۵۴	۲-۳-۳- مزایای کمپوست
۵۵	۳-۳-۳- معایب استفاده از کمپوست
۵۵	۴-۳-۳- اندازه ذرات
۵۶	۵-۳-۳- بیوکمپوست خانگی
۵۶	۶-۳-۳- ورمی کمپوست
۵۶	۱-۶-۳-۳- خصوصیات ورمی کمپوست

۵۷	۳-۶-۲- نکاتی مهم در تولید ورمی کمپوست
۵۹	۳-۳-۷- تی کمپوست
۶۰	۳-۳-۸- مقایسه کیفیت کود شیمیایی و کود کمپوست
۶۰	۳-۳-۹- طرح کمپوست روستایی
۶۰	۳-۳-۱۰- تهیه کود از زائدات روستایی
۶۵	۳-۳-۲- پوشش کف توده
۶۵	۳-۳-۱۰- رسیدگی کمپوست
۶۷	۳-۳-۱۰- روش‌های شاخص رسیدگی کمپوست
۶۸	۳-۳-۱۱- استانداردهای کمپوست
۶۹	۳-۳-۱۲- استانداردهای فیزیکی کمپوست
۷۰	۳-۳-۱۳- استاندارد فلزات سنگین در کمپوست
۷۳	۳-۳-۱۴- استاندارد میزان نمک‌ها یا املاح کمپوست
۷۴	۳-۳-۱۵- استاندارد عناصر بالقوه سمی (Potentially toxic elements)
۷۴	۳-۳-۱۶- افتش‌ها و هیدروکربن‌های کلرینه در کمپوست
۷۵	۳-۳-۱۷- استانداردهای بهداشتی کمپوست
۷۵	۳-۳-۱۷-۱- پاتوژن‌های ک
۸۱	۳-۳-۱۷-۲- مقررات کاهش بوژن در کلاس A
۸۱	۳-۳-۱۷-۳- مقررات کاهش بوژن در کلاس B
۸۲	۳-۳-۱۸- استاندارد میزان بذر علف‌های هرز
۸۳	۳-۳-۱۹- استانداردهای کمپوست در کشور کانادا
۸۵	۳-۳-۲۰- نمونه‌برداری کمپوست
۸۶	۳-۳-۲۱- تواتر نمونه‌برداری از تاسیسات کمپوست
۸۷	۳-۴- تولید بیوگاز از پسماندهای روستایی
۸۸	۳-۴-۱- کاربرد واحدهای بیوگاز روستایی
۹۱	۳-۵- موانع و مشکلات مدیریتی و اجرایی در مدیریت پسماند روستایی
۹۲	۳-۶- نتیجه‌گیری و استراتژی توسعه سیستم مدیریت پسماندها

۹۴ پیوسته

۱۰۳ منابع

تقدیم به

انسان‌هایی که

به فردایی بهتر می‌اندیشند.

مقدمه ناشر

سیاس بیکران پروردگار را که به انسان قدرت اندیشیدن بخشید، قدرتی که در مقایسه با سایر موجودات باعث شده است که انسان هرگز به امکانات محدود خود اکتفا نکند. مکاتب الهی، انسان را موجودی کمال‌طلب و پویا می‌دانند که جهت‌گیری او به سوی خالقش می‌باشد. از جمله راه‌های تقرب به خداوند، علم است، علمی که زیبایی عقل است. علمی که در دریای بیکران آن هر ذره نشانی از آفریدگار است و هر چه علم انسان افزون گردد، تقریش بیشتر می‌شود. از این رو است که به علم‌اندوزی و دانش‌آموزی توجهی بی‌نظیر مبذول گردیده است. اما علم‌آموزی به ابزاری نیاز دارد که مهمترین آن کتاب است و انتشار آن به مطالعه پژوهشگران و اندیشمندان، پاسخگوی این نیاز خواهد بود. جهت تحقق این امر و نام بردن در جهت ارتقای پایه‌های علم و دانش و رشد و شکوفایی استعدادها، انتشار کتاب را یکی از اهداف خود قرار داده و انتظار داریم با حمایت‌های معنوی هموطنان گرامی بتوانیم گام‌های مؤثر و ارزنده برداریم. گرچه تلاش خواهد شد در حد دانش و تجربه اندکمان کارهایی بدون اشکال تقدیم حضورتان گردد ولی اذعان داریم که راهنمایی‌های شما عزیزان می‌تواند ما را در ارتقای کیفی کتاب راهگشا باشد. همیشه منتظر پیشنهادات و راهنمایی‌های شما خواهیم بود. در پایان از همه عزیزانی که در مراحل مختلف تهیه، تدوین و چاپ کتاب از همفکری و همکاری آن‌ها برخوردار بوده‌ام به خصوص دکتر علیرضا عسگری، مهندس سعید صالحی، مهندس جمشید حیدری و دکتر امیر حسین محوی (مولفان)، مهندس علی محمد خانی (مدیر تولید و فروش) و مهندس نیما نوروزی، سپاسگزاری نموده و موفقیت روزافروشان را آرزو می‌نمدم.

محمد رضا خانی

مدیر مسئول انتشارات خانیران

* جهت اطلاع از میزان تخفیف و نحوه همکاری، کتابفروشی‌ها و مراکز و مؤسسات محترم می‌توانند از طریق تماس تلفنی یا مکاتبه با آدرس این مرکز اطلاعات لازم را کسب نمایند.

* خرید جزئی به یکی از روش‌های زیر امکان‌پذیر است: مراجعه حضوری، تماس تلفنی یا شماره‌های زیر، خرید آنلاین از طریق سایت www.khaniranshop.com و یا مکاتبه با آدرس دفتر انتشارات.

میدان انقلاب-خیابان کارگر شمالی-خیابان نصرت-کوچه باغ نو-کوچه داوودآبادی شرقی-پلاک ۴-طبقه اول
تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۵۳۹۶-۶۶۹۵۷۷۲-۶۶۴۱۳۲۷۰ (کد تهران ۰۲۱)

✓ حساب سیبا ۰۳۴۳۵۶۲۷۶۳۰۰۳ و شماره کارت ۶۰۳۷۹۹۱۸۰۴۱۰۲۰۸۹ - بانک ملی - به نام علی محمد خانی

✓ حساب ۳۳۰۸۲۷۸۳۹۳ و شماره کارت ۶۰۴۳۳۷۹۶۹۸۱۵۱۸۰ - بانک ملت - به نام علی محمد خانی

مقدمه مولفان

مناطق روستایی بخش عمده‌ای از جمعیت و عرصه‌های طبیعی کشور را به خود اختصاص داده است و جامعه روستایی نقش اساسی در حیات اقتصادی و اجتماعی کشور دارد. با توجه به اهمیت و جایگاه جامعه روستایی در کشور و مشکلات و چالش‌هایی که این جامعه در فرآیند توسعه خود با آن مواجه است، شناخت و تحلیل ویژگی‌های برنامه‌ریزی توسعه روستایی در کشور و پرداختن به کلیه ابعاد آن ضرورت تام دارد. برنامه‌های مختلفی برای توسعه مناطق روستایی توسط دولت تدوین و به اجرا در می‌آید. قوانین، مقررات، سیاست‌ها، طرح‌های اقتصادی، اجتماعی و کالبدی در مجموع نظام مدیریت و توسعه روستایی را تشکیل می‌دهد که هر یک به تناسب ضرورت‌ها و نیازهای زندگی روستاییان، در پی به ثمر رسیدن ساماندهی و توسعه نواحی روستایی می‌باشند. در این بین توجه به محیط‌زیست روستا و بحث مدیریت پسماند روستایی در فرایند برنامه‌ریزی توسعه روستایی برای مجموعه نظام مدیریت روستایی ضروری است.

برای رسیدن به توسعه ملی نیاز به برنامه‌ریزی و توسعه روستایی می‌باشد و عدم توسعه مناطق روستایی مشکلات فزاینده‌ای از قبیل حاشیه نشینی در شهرها و مشکلات اجتماعی آن، کاهش تولید فراورده‌های کشاورزی و افزایش مصرف را در پی خواهد داشت. در بحث توسعه پایدار، روستاها از این نظر قابل اهمیت می‌باشند که علی‌رغم اینکه ۳۸ درصد جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند ۹۰ درصد از اراضی حاصل آب، خاک و جنگل و مرتع کشور را دربر می‌گیرند.

در حال حاضر با افزایش جمعیت و صنعتی شدن یکی از مشکلاتی که بشر با آن روبرو است مشکلات مربوط به انواع پسماند و آلودگی‌های ناشی از دفع غیراصولی این مواد می‌باشد که از آن جمله می‌توان به مشکلات مربوط شیرابه پسماند و آلودگی آب‌های سطحی و زیرزمینی ناشی از شیرابه موجود در پسماند اشاره کرد. با تغییر الگوی زندگی در روستاها و نزدیک شدن حریم شهرها به روستاها مشکلات زیست‌محیطی از جمله پسماند در حال حاضر در روستاها از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد، که در این زمینه با توجه به قوانین موجود و وجود نهادی به نام دهیاری که نقش مدیریت پسماند در روستا را به عهده دارد می‌توان با تدابیری همچون برنامه‌ریزی در جهت کاهش تولید پسماند، تفکیک از مبدا پسماند، جمع‌آوری، بازیافت و دفع اصولی پسماند مشکلات ناشی از پسماند را کاهش و یا کنترل نمود.